

Ilse Kleijne

i.kleijne@medischcontact.nl

@medischcontact

Parlement wil piepend en krakend zorgstelsel oplappen

Het piept en kraakt overal in de zorg. Tot die conclusie kwam de Tweede Kamer vorige week tijdens het debat over de begroting van VWS. Een radicale stelselwijziging is wat de VWS-ministers betreft niet de oplossing.

Er zijn artiesten die hoopvol met hun nieuwe single naar radiomakers stappen. En dan moeten aanzien dat hun plaatje niks doet: geen dj die het draait, geen luisteraar die erom vraagt. Dat lot was de hartenkreet van negen huisartsenorganisaties vorige week beschoren tijdens het Tweede Kamerdebat over de 2020-begroting van VWS. De oproep die de huisartsen een paar dagen eerder aan politici deden om wat te doen aan hun hoogopgelopen werkdruk, haalde het niet tot gespreksonderwerp tijdens de twee lange debattendagen. Met een beetje goede wil waren alleen tussen neus en lippen door gemaakte opmerkingen van Hayke Veldman (VVD) en Henk van Gerven (SP) te zien als bewijs dat de hartenkreet niet helemaal ongehoord bleef in het Haagse. ‘Gezondheidsapps kunnen de werkdruk van huisartsen verlichten’, aldus Veldman, en Van Gerven vroeg om ‘zuinig te zijn op onze huisartsen’.

Beter verging het de zorgen die Verenso, de vereniging van specialisten ouderengeneeskunde, vooraf uitte, over de haperende inkoop van eerstelijnszorg van deze artsen. CDA, PvdA en GroenLinks vroegen de regering per motie om zorgverzekeraars te bewegen voldoende van deze zorg in te kopen. Kamerlid Evert-Jan Slootweg van het CDA vroeg daarnaast aandacht voor het probleem van voldoende huisartsenzorg voor verstandelijk gehandicapten. Doktersassistenten die op de deur van het parlement hadden geklopt vanwege hun hoge werkdruk, hadden de aandacht van de PvdA gevangen. Maar een verzoek van PvdA'er Lillianne Ploumen om meer geld, viel niet in vruchtbare aarde bij minister Bruno Bruins (Medische Zorg).

Politieke thermometer

Het VWS-begrotingsdebat is voor de Haagse politici de jaarlijkse politieke thermometer: waar staan we met de zorg? Het is tijd om de balans op te maken, nu deze regering na twee jaar halverwege de rit is, memoreerden enkele Kamerleden. ‘Het piept en het kraakt aan alle kanten in de zorg en uit alle hoeken en gaten sijpelt dat er problemen zijn’, vatte PvdA-Kamer-

lid John Kerstens de gevoelens van meer parlementariërs samen. Hij en andere oppositieleden begonnen hun betoog met een opsomming van wat er allemaal niet goed gaat. Personeelstekorten, wachtlijsten voor ggz, jeugdzorg en verpleeghuizen, SEH-afdelingen die sluiten, ziekenhuizen en ggz-aanbieders in financiële nood, te hoge werkdruk. 'Patiënten, maar ook artsen en verpleegkundigen, moeten zich schikken binnen systemen, waarbij we de menselijke maat uit het oog zijn verloren', verzuchtte Carla Dik-Faber van de ChristenUnie. 'U heeft nog twee jaar om het tij te keren', waarschuwde Vera Bergkamp (D66) het VWS-drietal Hugo de Jonge, Bruno Bruins en Paul Blokhuis. 'Hoe gaat u de zorg achterlaten?'

Kangoeroewoningen

Ouderenzorg blijft een geliefd onderwerp voor het parlement. 'Meer geld voor nieuwe woonconcepten voor ouderen', wilde Léonie Sazias van 50Plus, een vraag die ook van andere partijen kwam. 'Noem het anticipeerwoningen of zorggroei flat, de naam maakt me niks uit', aldus Antoinette Laan van regeringspartij VVD. Verruim de criteria voor toelating in verpleeghuizen, zodat meer kwetsbare ouderen naar een instelling kunnen, vroeg SP-Kamerlid Maarten Hijink. Dat was iets wat VWS-minister Hugo de Jonge niet zag zitten: 'Ouderen van nu zitten niet te wachten op lange gangen en het praktiek op dezelfde tijd.' Volgens hem is de twee miljard euro die Binnenlandse Zaken heeft vrijgemaakt om de hele woningmarkt in beweging te krijgen, voldoende. Daardoor komt er geld voor woningbouwcorporaties om bijvoorbeeld kangoeroewoningen of andere 'nieuwe vormen van wonen en zorg' te bouwen, aldus De Jonge. 'Dat vergt wel initiatiefnemers', aldus de minister, die vond dat het daar nog aan ontbreekt.

De nodige woorden werden ook besteed aan wat politici graag 'de organiseerbaarheid van de zorg' noemen. De zinsnede 'duizend bloemen bloeien' kwam vaak voorbij, in betogen waarin werd gevraagd wat de regering wil doen om succesvolle

e-healthtoepassingen, vernieuwende zorgconcepten en bewezen effectieve zorg die de zorg verbeteren en de kosten drukken 'uit te rollen' en 'op te schalen'. Het verzoek was meer regie van de overheid, en ook meer ruimte voor experimenten.

Repeterende robot

En wat is de minister nou eigenlijk van plan qua stelselwijziging, wilden SP'er Hijink en PVV-lid Fleur Agema weten. In de begroting noemden de bewindslieden al dat stelselaanpassingen niet werden uitgesloten, iets waar ze volgend jaar in

'Een heel nieuw zorgstelsel lijkt me zeer onverstandig'

een contourennota meer duidelijkheid over willen geven. In een uitzending van Buitenhof had minister De Jonge het woord ook weer in de mond genomen. 'Ik heb het twee keer teruggekeken en ik weet nog niet wat u wil', merkte Agema geërgerd op. En wat vindt zijn collega Bruins 'die telkens als een repeterende robot zegt dat het stelsel niet ter discussie staat, hier eigenlijk van?', wilde Hijink weten. De Jonge kwam met een antwoord dat erop neer kwam dat hij zorgwetten wil aanpassen als dat nodig is om in regio's zorgpartijen beter te kunnen laten samenwerken dan nu kan. 'Een heel nieuw zorgstelsel lijkt me zeer onverstandig. Dat levert veel tijd- en geldverlies op', aldus de minister. Volgens Bruins komen de wijzigingen waar de ministers aan denken neer op aanpassingen van 'de publieke randvoorwaarden waardoor de private partijen zich anders gaan gedragen in ons heel mooie stelsel'. Als voorbeeld noemde Bruins een op handen zijnde wetsvoorstel over ambulancezorg, waarin hij wil regelen dat aanbieders een vergunning moeten hebben. Op die manier krijgt de overheid

meer grip op niet-presterende aanbieders. 'Is dat nou knutselen aan het stelsel?', vroeg hij retorisch.

Tientallen moties

De Kamer overstelpde de VWS-bewindslieden met tientallen amendementen en moties. Er werd gevraagd om een landelijk spoedtelefoonnummer voor acute zorg, een aanpak om de CO₂-uitstoot in de zorg terug te dringen, om de zorgpremie af te schaffen en deze kosten via de belasting te dekken. Er kwamen verzoeken om een bonus te geven aan parttimers in de zorg die meer uren willen werken, om geld voor klinisch onderzoek naar hersteloperaties bij genitale verminking, om geld voor de opleiding tot arts internationale gezondheidszorg en tropengeneeskunde, en om meer loon voor zorgpersoneel.

VVD en D66 vroegen de minister de euthanasiekennis bij artsen te vergroten. De SP waagde nog een kans inzicht te krijgen in de inkomsten van medisch specialisten binnen medisch-specialistische bedrijven (msb's), waar volgens Kamerlid Van Gerven 'een dikke mist' omheen hangt. Hij wilde van Bruins een onderzoek naar het 'werkelijke salaris' van deze artsen. Afgelopen dinsdag, na het ter perse gaan van Medisch Contact, stemde de Kamer nog over alle verzoeken die volgens parlementariërs nodig zijn om de zorgsector op te lappen.

Directeur Nanda Hauet van Verenso laat desgevraagd na afloop van het debat weten 'heel erg blij' te zijn met de inkoopmotie die Verenso eruit wist te slepen. Ze hoopt dat nu 'constructief overleg met VWS, Zorgverzekeraars Nederlando en zorgverzekeraars' volgt om 'te komen tot goede oplossingen'. Ella Kalsbeek van de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) put troost uit het feit dat het debat wel ging 'over veel onderwerpen die de werkdruk van huisartsen raken'. ■

web

Meer over dit onderwerp vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl/artikelen.